

Nowe reguły ustalania zbiegu świadczeń z rentą rodzinną.

Od 1 stycznia 2025 roku wchodzi w życie przepisy ustawy z 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, dzięki którym możliwa będzie jednoczesna wypłata renty rodzinnej nabytej z tytułu bycia wdową lub wdowcem oraz emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy.

Świadczenie to oznacza możliwość łączenia renty rodzinnej z innymi świadczeniami emerytalno-rentowymi, które przysługują w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, Wojskowym Biurze Emerytalnym, Zakładzie Emerytalno-Rentowym MSWiA i w Biurze Emerytalnej Służby Więziennej. Co ważne, renta wdowia przysługuje po ostatnim zmarłym małżonku, a jej wypłata kończy się dniem poprzedzającym zawarcie nowego związku małżeńskiego przez osobę uprawnioną.

Jakie warunki należy spełnić, aby otrzymać świadczenie łączone z rentą rodzinną ?

- mieć co najmniej 60 lat w przypadku kobiet lub 65 lat w przypadku mężczyzn,
- do dnia śmierci małżonka pozostawać z nim we wspólności małżeńskiej,
- nie pozostawać obecnie w związku małżeńskim,
- nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż przed ukończeniem 55 lat w przypadku kobiet i 60 lat w przypadku mężczyzn.

Nabycie prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego to nabycie prawa do renty rodzinnej z chwilą spełnienia przez wdowę/wdowca wszystkich warunków określonych przepisami prawa wymaganych do jego powstania (niezależnie od daty złożenia wniosku).

Na czym polega „renta wdowia” ? Dotychczas, gdy w małżeństwie emerytów umierał mąż, żona musiała wybierać między zachowaniem swojej emerytury, a rentą rodzinną. Wprowadzany mechanizm jest korzystniejszy. Wdowa lub wdowiec będą mogli zachować swoją emeryturę, a do tego uzyskać część renty rodzinnej po małżonku, lub wybrać rentę rodzinną i do kwoty tego świadczenia dodać część własnej emerytury

Jaka może być maksymalna wysokość świadczeń wypłacanych łącznie z rentą rodzinną?

Suma wypłacanych świadczeń nie może przekroczyć trzykrotności najniższej emerytury. W maksymalnej kwocie świadczeń ustalonych w zbiegu, uwzględnia się następujące świadczenia:

- świadczenia wchodzące w skład zbiegu (np. emerytura i renta rodzinna),

- dodatki i świadczenia o charakterze innym niż jednorazowe wypłacane wraz ze świadczeniami (np. dodatek pielęgnacyjny, świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny itd.),
- emerytury i renty przyznane w trybie specjalnym przez Prezesa Rady Ministrów, Prezesa ZUS i Prezesa KRUS,
- świadczenie honorowe przyznane w związku z ukończeniem wieku 100 lat,
- świadczenia emerytalno-rentowe wypłacane przez instytucje zagraniczne.

Przy ustalaniu wysokości świadczeń w zbiegu nie uwzględnia się:

- świadczenia pieniężnego z tytułu pełnienia funkcji sołtysa,
- renty socjalnej,
- refundacji z tytułu opłacanej składki na obowiązkowe ubezpieczenie OC lub dobrowolne ubezpieczenie AC.

Jeśli suma wypłacanych świadczeń będzie wyższa niż trzykrotność najniższej emerytury, jedno ze świadczeń pomniejszymy o kwotę przekroczenia. Wydamy wtedy decyzję, w której poinformujemy wnioskodawcę o pomniejszeniu wypłacanych świadczeń.

Ile wynosi świadczenie zbiegowe ?

Jeśli osoba jest wdową lub wdowcem i ma prawo do renty rodzinnej oraz własnego świadczenia, np. emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, to będzie mogła wybrać do wypłaty:

- 100% renty rodzinnej i 15% własnego świadczenia albo
- 100% własnego świadczenia i 15% renty rodzinnej.

przy czym od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2026 r. zwiększenie wynosi 15 %; natomiast od 1 stycznia 2027 r. będzie to zwiększenie o 25 % wybranego świadczenia.

Kiedy złożyć wniosek o świadczenie w zbiegu z rentą rodzinną ?

Jeśli wdowa lub wdowiec mają ustalone prawo do renty rodzinnej, wówczas przyznanie prawa do zbiegu świadczeń będzie możliwe. Jeśli jednak do tej pory nie ubiegali się o rentę rodzinną, ponieważ np. świadczenie po współmałżonku byłoby mniej korzystne, należy złożyć wniosek na formularzu. Dopiero w dalszej kolejności można składać wniosek o ustalenie zbiegu świadczeń z rentą rodzinną.

Utrzymanie takiej kolejności działań przyspieszy rozpatrzenie wniosku o łączenie wypłaty obu tych świadczeń. Ta sytuacja dotyczy również osób pobierających rentę rodzinną, które nigdy nie wnioskowały o przyznanie emerytury.

Warto wspomnieć, że jeśli osoba w przyszłym roku złoży od razu wnioski o rentę wdowią, a nie będzie miała ustalonego prawa do co najmniej dwóch świadczeń emerytalno-rentowych, w tym renty rodzinnej po zmarłym małżonku, KRUS odmówi przyznania świadczenia w zbiegu z powodu braku prawa do drugiego świadczenia. W przypadku wniosków złożonych do 30 czerwca 2025 roku prawo do renty wdowiej będzie przysługiwało od 1 lipca 2025 roku.

Osoby, które posiadają już ustalone prawo do renty rodzinnej oraz do własnego świadczenia, nie muszą dołączać żadnych dokumentów do wniosku o ustalenie zbiegu świadczeń z rentą rodzinną.

Przyznanie prawa do zbiegu świadczeń powoduje wstrzymanie wypłaty renty socjalnej przy rencie rodzinnej.

Postępowanie w sprawie zbiegu świadczeń

Wypłaty świadczeń w zbiegu realizowane będą na jednym przekazie/przelewie (w przypadku obu świadczeń przyznanych w KRUS).

W przypadku zbiegu świadczeń wypłacanych przez dwa organy rentowe, każdy organ wypłacał będzie swoje świadczenie w stosownej proporcji.

Ustawa zmienia również zapisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wobec czego osoby uprawnione do renty rodzinnej i do emerytury na podstawie art. 24 lub art. 24a przepisów emerytalnych pracowniczych, posiadające środki w OFE nie tracą prawa do renty rodzinnej.

Szczegółowe informacje na ten temat są zamieszczone na stronie internetowej KRUS lub można uzyskać je w każdej naszej placówce.

Opracowano na podstawie Informacji Biura Świadczeń C /KRUS

Opracowała

Małgorzata Barańska

Kierownik Wydziału Świadczeń OR KRUS w Opolu